

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060308

DOM
2019-04-29
Stockholm

Mål nr
M 9684-18

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2018-10-01 i mål nr M 3747-18,
se bilaga A

PARTER

Klagande

K G

Motpart

Byggnads- och miljöskyddsnämnden i Norrköpings kommun
601 81 Norrköping

SAKEN

Vite

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1485820

Postadress Box 2290 103 17 Stockholm	Besöksadress Birger Jarls Torg 16	Telefon 08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se	Telefax 08-561 675 59	Expeditionstid måndag – fredag 09:00–16:30
---	---	---	---------------------------------	---

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

K G har yrkat att vitet inte ska dömas ut.

Byggnads- och miljöskydds nämnden har motsatt sig yrkandet.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

K G har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande: Hans fastighet är genom Eggeby VA-förening ansluten till det kommunala avlopps nätet, vilket framgår av den faktura på 170 150 kr som han har bifogat sitt överklagande.

Nämnden har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande: **K G** var av nämnden förelagd att senast den 23 juli 2018 visa att inget utsläpp av orenat avloppsvatten sker från komplementbyggnaden. Han har inte inkommit med någon information eller tagit någon kontakt om att utsläppet ska ha upphört innan eller efter den 23 juli 2018. Fakturan från Eggeby VA-förening är utställd den 3 april 2018 med ett förfallodatum den 13 april 2018. Den visar att **K G** haft för avsikt att koppla sig till kommunalt ledningsnät och på så vis upphöra med det otillåtna utsläppet men inte att en sådan påkoppling har skett. Vid kontakt den 24 juli 2018 med dåvarande Norrköping Vatten och Avfall AB, numera Nodra AB, uppgav bolaget att fastigheten inte hade kopplat sig till den kommunala ledningen. Vid tillsyn samma dag framgick att komplementbyggnaden var bebodd och att avloppet nyttjades. Utsläppet av förorenat vatten hade således inte upphört den 23 juli 2018. **K G** har varken för nämnden eller till Mark- och miljööverdomstolen visat om eller när det otillåtna utsläppet har upphört.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Som mark- och miljödomstolen har konstaterat har nämndens vitesföreläggande varit lagligen grundat, delgetts rätt adressat och fått laga kraft. Det har inte påståtts och inte heller framkommit att K G skulle ha saknat faktisk eller rättslig möjlighet att efterkomma föreläggandet.

Någon handling till stöd för att K G har betalat fakturan och därefter i rätt tid har anslutit sin fastighet till det kommunala vatten- och avloppsnätet har inte inkommit. Vidare saknas skäl att ifrågasätta nämndens uppgifter att K Gs fastighet den 24 juli 2018 ännu inte var ansluten och att komplement-byggnadens avloppssystem fortfarande nyttjades. Föreläggandet har således inte följts. Det har slutligen inte framkommit att ändamålet med vitet har förlorat sin betydelse. Hinder mot att döma ut vitet finns därför inte och K G överklagande ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 20 maj 2019

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Borg och Johan Svensson, referent, tekniska rådet Yvonne Eklund samt hovrättsrådet Christina Ericson.

Föredragande har varit Liselotte Haraldsson.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen
3:3

DOM
2018-10-01
meddelad i
Växjö

Mål nr M 3747-18

PARTER

Sökande

Norrköpings kommun, Bygg- och miljönämnden
601 81 Norrköping

Motpart

K G

SAKEN

Utdömande av vite

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen förpliktigar K G att till staten betala totalt 80 000 kronor i vite.

Dok.Id 456490

Postadress

Box 81
351 03 Växjö

Besöksadress

Kungsgatan 8

Telefon

0470-560 100

E-post: mmd.vaxjo@dom.se
www.vaxjotingsratt.domstol.se

Telefax**Expeditionstid**

måndag – fredag
08:00–16:00

BAKGRUND

Byggnads- och miljöskyddsnämnden i Norrköpings kommun (nämnden) beslutade den 13 juni 2018, § 152, att förelägga K G att koppla bort den komplementbyggnad som har kopplats på ett minireningsverk för ett hushåll. Genom föreläggandet förbjuds K G att släppa ut avloppsvatten från komplementbyggnaden från och med den 23 juli 2018. Vidare ska K G senast den 23 juli 2018 visa att inget utsläpp av orenat avloppsvatten sker från komplementbyggnaden genom att visa att plombering, urkoppling, borttagning eller liknande har skett. Förbudet förenades med ett vite om 80 000 kronor.

Nämnden har nu ansökt hos mark- och miljödomstolen om utdömande av vite.

YRKANDEN M.M.

Nämnden har yrkat att K G ska förpliktas att betala vite om 80 000 kronor. Till stöd för yrkandet har nämnden anfört bl.a. följande.

Den 27 oktober 2017 inkom en ansökan om bygglov i efterhand för en redan uppförd komplementbyggnad (adress X) på fastigheten Y i Norrköpings kommun. Ansökan inkom som ett resultat av ett klagomål på eventuellt olovligt bygge. Enligt till ansökan bifogade ritningar finns WC och andra VA-installationer så som dusch, handfat och diskho installerat. Det har inte inkommit någon ansökan om att få anlägga en godkänd avloppsanläggning för avloppet från denna byggnad. I ansökan om bygglov i efterhand har det uppgetts att avloppet är enskilt.

På fastigheten Y finns en, för boningshuset (adress Z) befintlig avloppsanläggning bestående av ett reningsverk, dimensionerat för ett hushåll. Den 23 augusti 2017 utfördes tillsyn av reningsverket på fastigheten. K G var närvarande vid platsbesöket och bekräftade

att ytterligare ett hushåll, utöver boningshuset, är kopplat till reningsverket. Det andra hushållet som är påkopplat var boningshuset på fastigheten Å. Efter kontakt den 11 januari 2018 meddelade K G att även komplementbyggnadens avloppsvatten är anslutet till reningsverket. Detta uppgavs inte vid tillsynsbesöket i augusti 2017.

Det reningsverk som finns på Y är dimensionerat för ett hushåll men belastas idag av tre hushåll. Ett reningsverk som överbelastas kan inte rena avloppsvatten enligt gällande krav. Nämnden beslutade därför om förbud mot fortsatt utsläpp av avloppsvatten från komplementbyggnaden från den 23 juli 2018. Beslutet delgavs K G den 11 juli 2018 och har inte överklagats.

K G har inte redovisat att några åtgärder har vidtagits. Vid ett platsbesök den 24 juli 2018 konstaterades att huset fortfarande bebos.

K G delgavs ansökan om utdömande av vite den 2 september 2018 men har inte yttrat sig i målet.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har i ett mål om utdömande av vite bl.a. att pröva om det föreläggande som ligger till grund för ansökan har delgetts adressaten, om det har vunnit laga kraft, om det är lagligen grundat och om det har överträtts. Vite får inte föreläggas om adressaten saknat faktisk eller rättslig möjlighet att följa föreläggandet. Domstolen ska dessutom pröva om ändamålet med vitet har förlorat sin betydelse, pröva vitets storlek samt beakta om det finns särskilda skäl att jämka vitet.

Nämndens vitesföreläggande är lagligen grundat, det har delgetts adressaten och det har vunnit laga kraft. Mark- och miljödomstolen bedömer att föreläggandet är tillräckligt precist och tydligt på ett sådant sätt att K G haft möjlighet att efterfölja det. Det har enligt domstolens mening inte framkommit

några omständigheter i målet som visar att ändamålet med vitet förlorat sin betydelse. Föreläggandet har överträtts då förelagda åtgärder inte vidtagits inom den angivna tidsfristen. Mark- och miljödomstolen bedömer vitets storlek som skäligt och anser att det inte framkommit skäl att jämka det.

Vitet ska därmed dömas ut med totalt 80 000 kronor i enlighet med föreläggandet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (MMD-04)

Överklagande senast den 22 oktober 2018.

Marie Gerrevall

Mats Käll

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Marie Gerrevall, ordförande, och tekniska rådet Mats Käll. Föredragande har varit beredningsjuristen Anna Fridh.